

Bruksela, 10 sierpnia 2020 r.
(OR. en)

10102/20

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2020/0167 (NLE)

ENV 458
COMER 74

WNIOSEK

Od:	Ilze JUHANSONE, Sekretarz Generalna Komisji Europejskiej
Data otrzymania:	7 sierpnia 2020 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2020) 362 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DECYZJI RADY w sprawie przedstawienia, w imieniu Unii Europejskiej, propozycji zmiany załącznika IV do konwencji bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych w związku z 15. posiedzeniem Konferencji Stron konwencji bazylejskiej oraz w sprawie stanowiska Unii Europejskiej odnośnie do przedstawionych przez inne strony propozycji zmian załącznika IV i innych załączników

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2020) 362 final.

Załącznik: COM(2020) 362 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 7.8.2020 r.
COM(2020) 362 final

2020/0167 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie przedstawienia, w imieniu Unii Europejskiej, propozycji zmiany załącznika IV do konwencji bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych w związku z 15. posiedzeniem Konferencji Stron konwencji bazylejskiej oraz w sprawie stanowiska Unii Europejskiej odnośnie do przedstawionych przez inne strony propozycji zmian załącznika IV i innych załączników

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie przedstawienia, w imieniu Unii Europejskiej, propozycji zmiany załącznika IV do konwencji bazylejskiej w związku z 15. posiedzeniem Konferencji Stron Konwencji bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych (CoP-15). Konferencja Stron ma się odbyć w dniach 19–30 lipca 2021 r. Niniejszy wniosek obejmuje również stanowisko negocjacyjne Unii w sprawie możliwych zmian odpowiednich załączników zaproponowanych przez inne strony.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych

Konwencja bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych („konwencja”), przyjęta w dniu 22 marca 1989 r., weszła w życie w 1992 r. Stronami konwencji są Unia Europejska, a także należące do niej państwa członkowskie¹. Konwencja wiąże obecnie 187 stron.

Wymagania przewidziane w konwencji mają zastosowanie do odpadów niebezpiecznych określonych w art. 1 i wymienionych w wykazie zawartym w załączniku VIII do konwencji oraz do innych odpadów wymienionych w wykazie w załączniku II, które obejmują odpady z gospodarstw domowych oraz pozostałości powstałe w wyniku spalania odpadów z gospodarstw domowych, a od dnia 1 stycznia 2021 r., niektóre rodzaje odpadów plastikowych. W załączniku IX do konwencji zamieszczono również wykaz kodów odpadów, które nie podlegają wymaganiom konwencji, chyba że takie odpady zawierają materiał należący do kategorii wyszczególnionej w załączniku I w zakresie, w jakim przejawia on właściwości odpadów niebezpiecznych określone w załączniku III. Niebezpieczne odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych wymieniono w załączniku VIII (pozycja A1180), a inne niż niebezpieczne – w załączniku IX (pozycja B1110). Załącznik II nie zawiera żadnej pozycji dotyczącej odpadów elektrycznych i elektronicznych.

Załącznik IV do konwencji zawiera wykaz i opis operacji gospodarowania odpadami, które uznaje się za „usuwanie” zgodnie z definicją tego terminu zawartą w art. 2 pkt 4 konwencji. W konwencji termin „usuwanie” obejmuje zarówno operacje ostatecznego usuwania, takie jak składowanie i spalanie (wymienione w załączniku IVA), jak i operacje odzysku, takie jak recykling i inne operacje odzysku (wymienione w załączniku IVB).

Istota wykazu w załączniku IV polega na tym, że jedynie „substancje lub przedmioty, które są usuwane lub których usuwanie zamierza się przeprowadzić albo których usuwanie jest wymagane”, uważa się za „odpady” w rozumieniu art. 2 pkt 1 konwencji, a „usuwanie” oznacza „jakąkolwiek działalność wyszczególnioną w załączniku IV”. Wymagania konwencji mają zatem zastosowanie wyłącznie do operacji usuwania odpadów wymienionych w załączniku IV. Załącznik ten powinien zatem obejmować wszystkie możliwe operacje gospodarowania odpadami, które mają lub mogą mieć miejsce w praktyce, niezależnie od tego, czy są one przeprowadzane zgodnie z prawem krajowym lub międzynarodowym ani czy

¹ Decyzja Rady 93/98/EWG w sprawie zawarcia, w imieniu Wspólnoty, Konwencji o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych z dnia 22 marca 1989 r. (konwencji bazylejskiej) (Dz.U. L 39 z 16.2.1993, s. 1).

uznaje się je za operacje racjonalne ekologicznie. W innym przypadku powstałyby luki prawne w stosunku do wymagań konwencji.

Główne wymagania zawarte w konwencji są następujące:

- zakaz wywozu z państw OECD do państw nienależących do OECD² odpadów wyszczególnionych jako niebezpieczne w załączniku VIII oraz
- system kontroli („procedura PIC”) wywozu, przywozu i tranzytu odpadów wymienionych jako wymagające specjalnej uwagi w załączniku II lub niebezpieczne w załączniku VIII, ale niepodlegających powyższemu zakazowi wywozu. Procedura PIC oznacza, że o wywozach zawiadamia się z wyprzedzeniem właściwe organy państw przywozu i tranzytu. Zgłoszenia dokonuje państwo wywozu, które może również wymagać od wytwórców lub eksporterów dokonywania takich zgłoszeń za pośrednictwem kanału swojego właściwego organu. Zgłoszenia dokonuje się w formie pisemnej i zawiera ono deklaracje i informacje określone w załączniku V A do konwencji. Wywóz odpadów może odbyć się tylko wtedy, gdy wszystkie zainteresowane państwa udzieliły na to pisemnej zgody (art. 6 konwencji).

2.2. Konferencja Stron

Konferencja Stron konwencji bazylejskiej jest głównym organem decyzyjnym konwencji. Jest ona uprawniona do wprowadzania zmian do załączników do konwencji, a jej posiedzenia odbywają się co dwa lata.

Przegląd załączników I, III, IV i związanych z nimi aspektów załącznika IX do konwencji zapoczątkowano na 12. posiedzeniu Konferencji Stron (CoP-12) na mocy decyzji BC-12/1³.

Na 13. posiedzeniu Konferencji Stron (CoP-13) podjęto decyzję o powołaniu grupy roboczej ekspertów ds. przeglądu powyższych załączników, składającej się z 50 członków wyznaczonych przez strony na podstawie sprawiedliwej reprezentacji geograficznej pięciu grup regionalnych Organizacji Narodów Zjednoczonych. Uczestnikami z UE i jej państw członkowskich w grupie roboczej ekspertów są: Komisja, Estonia, Niemcy, Niderlandy i Polska. Wnioski pisemne i ustne koordynowano w ramach Grupy Roboczej Rady ds. Międzynarodowych Zagadnień Środowiska. Podczas CoP-13 uzgodniono, że grupa robocza ekspertów powinna nadać wyższy priorytet pracom nad załącznikiem IV i związanymi z nim aspektami załącznika IX. W latach 2017–2019 UE i jej państwa członkowskie przedstawiły Sekretariatowi konwencji i grupie roboczej ekspertów wstępne propozycje zmian załącznika IV.

Na 14. posiedzeniu Konferencji Stron (CoP-14) na podstawie decyzji BC-14/16 rozszerzono mandat grupy roboczej ekspertów o przegląd dwóch istniejących pozycji dotyczących odpadów elektrycznych i elektronicznych, tj. pozycji B1110 w załączniku IX i analogicznej pozycji A1180 w załączniku VIII, jak również o konsekwencje przeglądu załączników I, III i IV dla innych załączników do konwencji i odpowiednich decyzji Konferencji Stron. W decyzji BC-14/16 przyjętej podczas CoP-14 zwrócono się do grupy roboczej ekspertów o kontynuowanie prac w następujący sposób: propozycje zmian są przedmiotem negocjacji

² W art. 4A konwencji, który wszedł w życie w grudniu 2019 r., zakazano wszelkiego transgranicznego przemieszczania odpadów niebezpiecznych objętych konwencją z każdej ze stron wymienionych w załączniku VII (strony oraz inne państwa będące członkami OECD, UE, Liechtenstein) do państw niewymienionych w załączniku VII.

³ Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej dotyczącej konwencji bazylejskiej: <http://www.basel.int/Implementation/LegalMatters/LegalClarity/ReviewofAnnexes/AnnexesI,III,IVandrelatedaspectsofAnnexes/tabid/6269/Default.aspx>

i możliwe jest ich przyjęcie na 15. posiedzeniu Konferencji Stron (CoP-15) w odniesieniu do załączników IV, VIII (A1180) i IX (B1110).

Grupa robocza ekspertów sformułowała szereg zaleceń i wariantów do rozważenia przez strony, które chcą przedstawić propozycje w ramach CoP-15. Termin wyznaczony przez Sekretariat konwencji bazylejskiej na przedstawienie propozycji zmian załączników do konwencji upływa w dniu 4 grudnia 2020 r., uwzględniając przesunięcie terminu Konferencji Stron z maja na lipiec 2021 r.

Celem propozycji jest zmiana i wyjaśnienie opisów operacji usuwania odpadów wymienionych w załączniku IV do konwencji. Jeżeli propozycje te zostaną przyjęte, przyczynią się do zwiększenia jasności prawa, a tym samym ułatwią kontrolę przemieszczania odpadów i zapobieganie ich nielegalnemu przemieszczaniu. Będą one również wspierać racjonalne ekologicznie gospodarowanie odpadami na poziomie globalnym i przyczynią się do przejścia na globalną gospodarkę o obiegu zamkniętym.

W latach 2017–2019 UE i jej państwa członkowskie przedstawiły Sekretariatowi konwencji i grupie roboczej ekspertów wstępne propozycje dotyczące wykazu operacji usuwania odpadów zawartego w załączniku IV. Propozycje te omówiono z innymi stronami uczestniczącymi w grupie roboczej ekspertów. W ramach grupy roboczej ekspertów omówiono również zalecenia dotyczące klasyfikacji odpadów elektrycznych i elektronicznych w załącznikach VIII i IX.

Jeżeli zmiany zostaną uzgodnione podczas CoP-15, konieczne będzie wdrożenie ich do dyrektywy ramowej UE w sprawie odpadów 2008/98/WE⁴ (wykaz operacji gospodarowania odpadami odpowiadający załącznikowi IV do konwencji) oraz do rozporządzenia UE nr 1013/2006 w sprawie przemieszczania odpadów⁵ (szczegółowe pozycje dotyczące odpadów elektrycznych i elektronicznych odpowiadające załącznikom VIII i IX do konwencji).

2.3. Planowany akt

We wniosku dotyczącym decyzji Rady proponuje się:

zmianę załącznika IV do konwencji w zakresie jego ogólnego wprowadzenia, podpisów i tekstu wprowadzającego w celu rozróżnienia i wyjaśnienia pojęć ostatecznego usunięcia i odzysku oraz wyjaśnienia, że obejmują one wszystkie operacje gospodarowania odpadami;

uaktualnienie i wyjaśnienie opisów operacji gospodarowania odpadami w załączniku IV oraz zagwarantowanie, aby wszystkie operacje, w tym operacje przejściowe, były objęte wymaganiami konwencji.

Niniejszy wniosek dotyczący decyzji Rady obejmuje również, zasadniczo, stanowisko negocjacyjne Unii, podlegające doprecyzowaniu na miejscu, w przypadku zaproponowania przez inne strony dodatkowych zmian odpowiednich załączników. Propozycje takie mogą dotyczyć wykazu operacji gospodarowania odpadami w załączniku IV oraz pozycji dotyczących odpadów elektrycznych i elektronicznych, które obecnie znajdują się w załącznikach VIII i IX i które można by również włączyć do załącznika II do konwencji.

Zmiany załączników do konwencji będzie trzeba wdrożyć w drodze zmiany dyrektywy 2008/98/WE i rozporządzenia (UE) nr 1013/2006. Dyrektywa 2008/98/WE zawiera wykaz

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów, z późn. zm., Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3.

⁵ Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów, z późn. zm., Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1.

operacji gospodarowania odpadami odpowiadający załącznikowi IV do konwencji, a rozporządzenie nr 1013/2006 zawiera szczegółowe pozycje dotyczące odpadów elektrycznych i elektronicznych odpowiadające załącznikom VIII i IX do konwencji.

Zmiany dotyczące podmiotów i organów w zakresie wywozu z UE będą zależeć od rodzajów zmian, które mogą zostać uzgodnione (w szczególności od tego, które załączniki zostaną ostatecznie zmienione), rodzaju odpadów i państw przeznaczenia.

Zmiany załącznika IV do konwencji nie będą miały żadnych bezpośrednich konsekwencji dla wywozu ani innych przemieszczeń odpadów, ale zapewnią wyjaśnienie opisu operacji gospodarowania odpadami, które należy przeprowadzić po ich przemieszczeniu. Ułatwi to władzom przeprowadzanie kontroli przemieszczania odpadów i pomoże im w stosowaniu wymagań konwencji w celu zapobiegania nielegalnemu przemieszczaniu. Będą one również wspierać racjonalne ekologicznie gospodarowanie odpadami na poziomie globalnym i przyczynią się do przejścia na globalną gospodarkę o obiegu zamkniętym.

W zakresie, w jakim dodatkowe kategorie odpadów elektrycznych i elektronicznych zostałyby włączone do załącznika II lub VIII do konwencji, a załącznik V do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 zostałby odpowiednio zmieniony, wywóz takich odpadów z UE do państw nienależących do OECD byłby zakazany na mocy art. 36 rozporządzenia (UE) nr 1013/2006. Wywóz takich odpadów wewnątrz OECD będzie musiał z reguły odbywać się zgodnie z procedurą PIC. Wdrożenie tych zmian konwencji do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 skutkowałoby również objęciem procedurą notyfikacyjną przemieszczania wewnątrzunijnego odpadów nowo włączonych do załączników II lub VIII do konwencji bazylejskiej, zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia nr 1013/2006.

Procedurę zmiany załączników do konwencji regulują jej art. 17 i 18. W szczególności każdą proponowaną zmianę strona musi wprowadzić, a Sekretariat poinformować o takiej zmianie wszystkie strony co najmniej sześć miesięcy przed posiedzeniem Konferencji Stron. Ponadto każda taka zmiana musi zostać przyjęta na posiedzeniu Konferencji Stron. Planowany akt stanie się wiążący dla stron zgodnie z art. 18 ust. 2 lit. c) konwencji, który stanowi, że: „Po upływie sześciu miesięcy od daty rozpowszechnienia informacji przez depozytariusza załącznik wchodzi w życie dla wszystkich Stron niniejszej Konwencji lub odnośnego protokołu, które nie przedłożyły zawiadomienia zgodnie z postanowieniem litery b) powyżej”.

3. STANOWISKO, JAKIE MA ZOSTAĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Unia powinna przedstawić propozycje w odniesieniu do załącznika IV do konwencji w celu:

- zmiany załącznika IV w celu włączenia ogólnego wprowadzenia wyraźnie rozróżniającego pojęcia ostatecznego usunięcia i odzysku, wyjaśnienia, że obejmuje ono wszystkie operacje gospodarowania odpadami, które mają lub mogą mieć miejsce w praktyce, niezależnie od ich statusu prawnego i od tego, czy są uznawane za racjonalne ekologicznie, oraz że obejmuje ono również operacje, które mają miejsce przed poddaniem odpadów innym operacjom („operacje przejściowe”);
- zmiany załącznika IV w celu włączenia podpisów i tekstów wprowadzających wyjaśniających, co rozumie się przez operacje nieodzyskiwania (załącznik IVA) i operacje odzyskiwania (załącznik IVB); oraz
- zmiany załącznika IV dotyczącego istniejących operacji oraz wprowadzenia nowych operacji w załączniku IV, co miałoby na celu m.in. uaktualnienie i wyjaśnienie opisów operacji zgodnie z postępem naukowym, technicznym i innym, jaki nastąpił od czasu przyjęcia konwencji w 1989 r., oraz zapewnienie, przez wprowadzenie postanowień

o charakterze katalogu otwartego, objęcia wymaganiami konwencji wszystkich operacji, które nie zostały wyraźnie wymienione.

Powyższe propozycje mają następujące cele:

- zapewnienie pełnego stosowania odpowiednich mechanizmów kontroli przewidzianych w konwencji, a tym samym – w przypadku ich przyjęcia – poprawę kontroli przemieszczania odpadów oraz ułatwienie zapobiegania nielegalnemu przemieszczaniu;
- zwiększenie jasności prawa oraz uzgodnienie wspólnego rozumienia i interpretacji operacji związanych z gospodarowaniem odpadami przez strony; oraz
- wspieranie racjonalnego ekologicznie gospodarowania odpadami na poziomie globalnym i przyczynianie się do przejścia na globalną gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Jeżeli inne strony przedstawiają propozycje zmian odpowiednich załączników, które mogą przyczynić się do osiągnięcia tych samych celów, co cele leżące u podstaw zmiany przedstawionej przez Unię, Unia może zasadniczo poprzeć takie propozycje. Może to dotyczyć wykazu operacji w załączniku IV oraz pozycji dotyczących odpadów elektrycznych i elektronicznych, które obecnie znajdują się w załącznikach VIII (A1180) i IX (B1110), a także nowych proponowanych pozycji dotyczących odpadów elektrycznych i elektronicznych w załączniku II (kategorie odpadów wymagających specjalnej uwagi). Propozycje dotyczące klasyfikacji odpadów elektrycznych i elektronicznych zawartych w załącznikach II i VIII mogłyby zapewnić osiągnięcie powyższych celów w odniesieniu do jednego ze strumieni odpadów budzących największe obawy dotyczące środowiska i zdrowia, które mają również jeden z najwyższych potencjałów przyczyniania się do rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym.

Postanowienia konwencji wdraża się w Unii w drodze dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów, której załączniki I–II zawierają wykazy operacji gospodarowania odpadami odpowiadające wykazom w załączniku IV do konwencji bazylejskiej, oraz w drodze rozporządzenia (WE) nr 1013/2006, które reguluje wywóz i przywóz do Unii, jak również przemieszczanie między państwami członkowskimi (art. 1). Dyrektywa i rozporządzenie mają zastosowanie również w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG).

Po przyjęciu zmian załączników II i VIII do konwencji musiałyby one zostać wdrożone do prawa Unii, w szczególności do dyrektywy 2008/98/WE i rozporządzenia (WE) nr 1013/2006. Zmiany rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 mogą oznaczać objęcie przemieszczania nowych kategorii odpadów podanych w załączniku II w obrębie UE i EOG nowymi środkami kontroli i zakaz wywozu tych odpadów do państw nienależących do OECD. Chociaż sytuacja ta byłaby pożądana z powyższych względów, jeżeli chodzi o wywóz z UE, mogłaby ona mieć niepożądane i problematyczne skutki dla przemieszczania odpadów przeznaczonych do recyklingu wewnątrz UE i EOG, ponieważ podlegałoby ono nowym procedurom notyfikacyjnym. Przemieszczenia te podlegają już wymogom w zakresie ochrony środowiska w przepisach Unii dotyczących odpadów, a wprowadzenie nowych procedur administracyjnych mogłoby sprawić, że recykling w UE stałby się bardziej skomplikowany i kosztowny, przynosząc jedynie ograniczone korzyści z punktu widzenia ochrony środowiska.

W celu utrzymania obecnej sytuacji w Unii i EOG, tj. bez systemu kontroli przewidzianego w konwencji, konieczne będzie powiadomienie Sekretariatu konwencji o przedmiotowych przepisach zgodnie z art. 11 konwencji oraz podjęcie niezbędnych kroków zgodnie z decyzją OECD. Na podstawie art. 11 konwencji strony mogą zawierać porozumienia lub umowy

dwustronne, wielostronne lub regionalne dotyczące transgranicznego przemieszczania odpadów niebezpiecznych, pod warunkiem że takie porozumienia lub umowy są zgodne z racjonalnym ekologicznie gospodarowaniem odpadami wymaganym w konwencji. W takich porozumieniach lub umowach zawiera się postanowienia, które są nie mniej bezpieczne dla środowiska niż postanowienia zawarte w konwencji, a w szczególności uwzględniają interesy krajów rozwijających się. Przykładowo powiadomienia, o których mowa w art. 11, wysłano w związku z decyzją OECD.

W związku z tym w niniejszym wniosku dotyczącym decyzji Rady przewiduje się powiadomienie przez Unię, zgodnie z art. 11 konwencji, o przepisach stosowanych w odniesieniu do przemieszczania nowych kategorii odpadów w obrębie Unii i EOG w zakresie, w jakim przepisy te różnią się od planowanego aktu, oraz doprecyzowanie, że są to przepisy oparte na zgodnym z konwencją systemie racjonalnego ekologicznie gospodarowania. Należy także podjąć kroki, aby poinformować sekretariat OECD o powyższej sytuacji ze względu na powiązania między zmianami załączników do konwencji a powyższą decyzją OECD.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewiduje decyzje ustalające „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Konferencja Stron konwencji bazylejskiej jest organem ustanowionym na mocy konwencji.

Akt, który ma zostać przyjęty przez Konferencję Stron, stanowi akt mający skutki prawne. Planowany akt będzie wiążący na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 18 konwencji. Będzie on miał wpływ na zakres i treść przepisów UE, a mianowicie dyrektywy 2008/98/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1013/2006. Na mocy dyrektywy i rozporządzenia wdraża się konwencję m.in. przez ustanowienie wykazu operacji gospodarowania odpadami oraz procedur wywozu i przywozu do Unii, a także przemieszczania między państwami członkowskimi. Dyrektywa i rozporządzenie mają zastosowanie również w EOG. Po wprowadzeniu zmian załączników do konwencji, zmiany te należy wprowadzić do wymienionych dyrektywy i rozporządzenia, z wyjątkiem przepisów dotyczących przemieszczania odpadów wewnątrz UE.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych konwencji.

W związku tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii ma zostać zajęte stanowisko w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną

podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do ochrony środowiska.

Materialną podstawą prawną wnioskowanej decyzji jest zatem art. 192 ust. 1 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 192 ust. 1 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie przedstawienia, w imieniu Unii Europejskiej, propozycji zmiany załącznika IV do konwencji bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych w związku z 15. posiedzeniem Konferencji Stron konwencji bazylejskiej oraz w sprawie stanowiska Unii Europejskiej odnośnie do przedstawionych przez inne strony propozycji zmian załącznika IV i innych załączników

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

mając na uwadze, co następuje:

- (1) Konwencja bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych (zwana dalej „konwencją”) weszła w życie w 1992 r. i została zawarta przez Unię decyzją Rady 93/98/EWG⁶.
- (2) Konwencję wdraża w Unii rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady⁷ (WE) nr 1013/2006. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów⁸ zawiera wykaz operacji gospodarowania odpadami określony w załączniku IV do konwencji.
- (3) Zgodnie z art. 15 ust. 5 lit. b) konwencji Konferencja Stron rozważa i przyjmuje, w miarę potrzeb, zmiany konwencji i jej załączników. Zmiany konwencji są przyjmowane na posiedzeniu Konferencji Stron.
- (4) Na podstawie propozycji przedstawionej zgodnie z art. 17–18 konwencji przez Unię lub jakąkolwiek inną stronę konwencji Konferencja Stron może rozważyć zmiany załączników II, IV, VIII i IX do konwencji podczas swojego 15. posiedzenia, które odbędzie się w lipcu 2021 r.
- (5) Unia powinna przedstawić propozycje zmiany załącznika IV do konwencji w celu włączenia ogólnego wprowadzenia wyraźnie rozróżniającego pojęcia ostatecznego usunięcia i odzysku, wyjaśnienia, że obejmuje ono wszystkie operacje gospodarowania odpadami, które mają lub mogą mieć miejsce w praktyce, niezależnie od ich statusu prawnego i od tego, czy są uznawane za racjonalne ekologicznie, oraz że obejmuje ono również operacje, które mają miejsce przed poddaniem odpadów

⁶ Decyzja Rady 93/98/EWG z dnia 1 lutego 1993 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Wspólnoty, Konwencji o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych (konwencji bazylejskiej) (Dz.U. L 39 z 16.2.1993, s. 1).

⁷ Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów, z późn. zm., Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1.

⁸ Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów, z późn. zm., Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3.

innym operacjom („operacje przejściowe”); włączenia podpisów i tekstów wprowadzających wyjaśniających, co rozumie się przez operacje ostatecznego usuwania (załącznik IVA) i operacje odzyskiwania (załącznik IVB); oraz uaktualnienia i wyjaśnienia opisów operacji zgodnie z postępem naukowym, technicznym i innym, jaki nastąpił od czasu przyjęcia konwencji w 1989 r., oraz zapewnienie, poprzez wprowadzenie postanowień o charakterze katalogu otwartego, objęcia wymaganiami konwencji wszystkich operacji, które nie zostały wyraźnie wymienione.

- (6) Opisy operacji gospodarowania odpadami zawarte w załączniku IV mają charakter ogólny i mogą być przedmiotem dalszych wyjaśnień. Unia powinna zatem wspierać opracowywanie przez Konferencję Stron zawiadomień wyjaśniających lub wytycznych w celu dalszego wyjaśnienia zakresu tych operacji. Wspomniane zawiadomienia lub wytyczne powinny zawierać wyjaśnienia i przykłady operacji objętych konwencją, i nie należy ich włączać do tekstu konwencji.
- (7) Powyższe propozycje mają na celu zapewnienie pełnego stosowania odpowiednich mechanizmów kontroli przewidzianych w konwencji, a tym samym – w przypadku ich przyjęcia – poprawę kontroli przemieszczania odpadów; ułatwienie zapobiegania nielegalnemu przemieszczaniu; zwiększenie jasności prawa oraz uzgodnienie wspólnego rozumienia i interpretacji operacji związanych z gospodarowaniem odpadami przez strony; oraz wspieranie racjonalnego ekologicznie gospodarowania odpadami na poziomie globalnym i przyczynianie się do przejścia na globalną gospodarkę o obiegu zamkniętym.
- (8) Ponadto Unia powinna zasadniczo popierać zmiany zaproponowane w późniejszym terminie przez inne strony konwencji, dotyczące wykazu operacji gospodarowania odpadami w załączniku IV, pozycji dotyczących odpadów elektrycznych i elektronicznych, które obecnie znajdują się w załącznikach VIII (A1180) i IX (B1110), a także nowych proponowanych pozycji dotyczących takich odpadów w załączniku II (kategorie odpadów wymagających specjalnej uwagi), pod warunkiem że mogą one przyczynić się do osiągnięcia tych samych celów, co cele leżące u podstaw propozycji Unii.
- (9) Należy określić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na Konferencji Stron, ponieważ planowany akt (zmiany w załącznikach do konwencji) będzie wiążący dla Unii i będzie mieć wpływ na prawo Unii, mianowicie na dyrektywę 2008/98/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1013/2006.
- (10) Należy utrzymać obecną sytuację w przypadku przemieszczania odpadów elektrycznych i elektronicznych innych niż niebezpieczne w obrębie Unii i EOG, a zatem nie należy stosować systemu kontroli wynikającego z ewentualnego dodania do załącznika II do konwencji pozycji dotyczącej tego rodzaju przemieszczania. W tym celu Unia powinna, w niezbędnym zakresie, stosować procedury określone w decyzji OECD⁹ oraz procedurę zawierania dwustronnych, wielostronnych lub regionalnych umów lub porozumień dotyczących transgranicznego przemieszczania odpadów niebezpiecznych lub innych odpadów ze stronami lub podmiotami

⁹ Decyzja Rady Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju OECD C(2001)107/FINAL w sprawie kontroli transgranicznego przemieszczania odpadów przeznaczonych do odzysku, zmieniająca decyzję OECD C(92)39/FINAL („decyzja OECD”)

niebędącymi stronami zgodnie z art. 11 konwencji¹⁰, aby zagwarantować, że przyjęcie zmian załącznika II do konwencji nie spowoduje nałożenia dodatkowej kontroli na przemieszczanie odpadów innych niż niebezpieczne w obrębie Unii i EOG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Na 15. posiedzeniu Konferencji Stron konwencji bazylejskiej Unia dąży do osiągnięcia następujących celów:
 - a) zapewnienie pełnego stosowania odpowiednich mechanizmów kontroli przewidzianych w konwencji w celu poprawy kontroli przemieszczania odpadów oraz ułatwienia zapobiegania nielegalnemu przemieszczaniu odpadów;
 - b) zwiększenie jasności prawa oraz uzgodnienie przez strony wspólnego rozumienia i interpretacji „operacji usuwania” objętych załącznikiem IV;
 - c) wspieranie racjonalnego ekologicznie gospodarowania odpadami na poziomie globalnym i przyczynianie się do przejścia na globalną gospodarkę o obiegu zamkniętym.
2. W związku z 15. posiedzeniem Konferencji Stron konwencji bazylejskiej oraz dążąc do osiągnięcia celów wymienionych w ust. 1, Unia przedstawia następujące propozycje:
 - a) zmiany załącznika IV w celu włączenia ogólnego wprowadzenia wyraźnie rozróżniającego pojęcia ostatecznego usunięcia i odzysku, wyjaśnienia, że obejmuje ono wszystkie operacje gospodarowania odpadami, które mają lub mogą mieć miejsce w praktyce, niezależnie od ich statusu prawnego i od tego, czy są uznawane za racjonalne ekologicznie, oraz że obejmuje ono również operacje, które mają miejsce przed poddaniem odpadów innym operacjom („operacje przejściowe”);
 - b) zmiany załącznika IV w celu włączenia podpisów i tekstów wprowadzających wyjaśniających, co rozumie się przez operacje ostatecznego usuwania (załącznik IVA) i operacje odzyskiwania (załącznik IVB); oraz
 - c) uaktualnienia i wyjaśnienia opisów operacji w załączniku IV zgodnie z postępem naukowym, technicznym i innym, jaki nastąpił od czasu przyjęcia konwencji w 1989 r., oraz zapewnienia, poprzez wprowadzenie w załączniku IV postanowień o charakterze katalogu otwartego, objęcia wymaganiami konwencji wszystkich operacji, które nie zostały wyraźnie wymienione.
3. Szczegółowa propozycja zgodnie z lit. a)–c) powyżej stanowi załącznik do niniejszej decyzji. Komisja, w imieniu Unii, przedstawia tę propozycję Sekretariatowi konwencji.
4. Unia wspiera koncepcję opracowywania przez Konferencję Stron konwencji zawiadomień wyjaśniających lub wytycznych w celu dalszego wyjaśnienia zakresu

¹⁰ Należy zauważyć, że Unia jest na zaawansowanym etapie procedury na podstawie art. 11 konwencji bazylejskiej, a zatem wymienianie jej w niniejszej decyzji Rady może nie być konieczne.

operacji usuwania określonych w załączniku IV. Tych zawiadomień wyjaśniających lub wytycznych nie należy umieszczać w treści samej konwencji.

Artykuł 2

Unia może poprzeć zmiany zaproponowane przez inne strony konwencji dotyczące:

1. wykazu operacji gospodarowania odpadami zawartego w załączniku IV;
2. pozycji dotyczących odpadów elektrycznych i elektronicznych, które obecnie znajdują się w załącznikach VIII (A1180) i IX (B1110); oraz
3. nowych proponowanych pozycji dotyczących odpadów elektrycznych i elektronicznych w załączniku II (kategorie odpadów wymagających specjalnej uwagi),

pod warunkiem że zmiany te przyczyniają się do osiągnięcia celów Unii wymienionych w art. 1 ust. 1.

Artykuł 3

W zależności od rozwoju sytuacji na 15. posiedzeniu Konferencji Stron konwencji przedstawiciele Unii w porozumieniu z państwami członkowskimi mogą uzgodnić doprecyzowanie stanowiska, o którym mowa w art. 1 i 2, podczas organizowanych na miejscu posiedzeń koordynacyjnych, bez konieczności podejmowania przez Radę kolejnej decyzji.

Artykuł 4

W przypadku zmiany odpowiednich załączników do konwencji na 15. posiedzeniu Konferencji Stron konwencji bazylejskiej Unia podejmuje, w niezbędnym zakresie, kroki wymagane na mocy decyzji OECD oraz art. 11 konwencji¹¹ w celu zagwarantowania, by nie miało to wpływu na obecne kontrole przemieszczania odpadów innych niż niebezpieczne w obrębie Unii i EOG.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

¹¹ Zob. przypis 10.